

Bemærkninger til lovforslaget

I en årrække har de skiftende regeringers og rigsdagens bestræbelser gået ud på at holde et lavt huslejeniveau. Dette formål er blandt andet søgt opnået ved indførelse af huslejestop for de lejligheder, der var eller havde været udlejet den 1. september 1939, jfr. også de ved lov nr. 111 af 31. marts 1949 indførte regler, hvorefter opsigelse af lejemål om lejligheder, der første gang er udlejet efter 1. september 1939, tidligst kan få virkning til 1. april 1950, hvilke regler i realiteten betyder et midlertidigt huslejestop også i dette byggeri.

Opretholdelsen af et forholdsvis lavt huslejeniveau er endvidere søgt muliggjort dels ved ydelse af billige statslån til nybyggeri og fritagelse for bygningskatter til stat og primærkommune, dels ved ydelse af huslejetilskud til mindrebemidlede børnerige familier i det sociale byggeri.

Hvad angår *statslånene til nybyggeriet* bemærkes for så vidt angår den udlånsvirksomhed, som har fundet sted siden lov nr. 128 af 11. april 1933, at denne lovgivning oprindelig overvejende begrundedes i beskæftigelsesmæssige hensyn og hensynet til at skaffe mindrebemidlede familier billige boliger gennem statens formidling af udlån.

Der var derimod i de første år ikke tale om, at staten ydede rentetilskud eller afdragslempelser med hensyn til dette byggeri. I medfør af bestemmelserne i lov nr. 287 af 30. maj 1940 og følgende love blev der imidlertid givet mulighed for gennem lempelser i statslånene til boligbyggeriet i nogen grad at imødegå det under krigen stigende omkostningsniveau for boligbyggeriet. I den betænkning, der den 3. november 1945 blev afgivet af det af indenrigsministeriet den 11. september 1941 nedsatte udvalg vedrørende statens forhold til byggeriet, hvilken betænkning ligger til grund for den gældende byggestøttelov nr. 235 af 30. april 1946, anføres, at udvalget i sine overvejelser vedrørende omfanget af statens støtte til boligbyggeriet er gået ud fra det synspunkt, der fastlagdes ved krigens udbrud, at det gennem nedsættelse af rente- og afdragsydelsen på statslånet og gennem skattefritagelse skal kunne muliggøres at holde lejen i de nyopførte bygninger nede omkring lejeniveauet før krigen.

I overensstemmelse med dette syns-

punkt er der i den nævnte lov af 1946 givet hjemmel for betydelige rente- og afdragslempelser i indtil 20 år for såvel det sociale som det forretningsmæssige byggeri. Endvidere opretholder loven den tidligere indførte fritagelse for bygningskatter for nybyggeriet.

Hvad angår den ved lov nr. 153 af 13. april 1938 indførte *huslejenedsættelse for mindrebemidlede børnerige familier* i det sociale byggeri bemærkes, at disse regler fremgik som et resultat af arbejdet i befolkningskommissionen af 1935; reglernes indførelse begrundedes dels i befolkningspolitiske hensyn, dels i ønsket om at skaffe egnede (større) boliger til de mindrebemidlede børnerige familier, d. v. s. familier med 3 eller flere børn. Reglerne herom findes nu i kapitel V i lov nr. 235 af 30. april 1946 om byggeri med offentlig støtte.

Uanset de betydelige rente- og afdragslempelser, der ydes til socialt og privat boligbyggeri i medfør af den gældende boligstøttelov, og uanset de gældende skattefritagelsesbestemmelser har det ikke været muligt under den stigning i byggeomkostningsniveauet, der har fundet sted særlig i de seneste år, blot tilnærmelsesvis at holde huslejen nede på førkrigstidens niveau.

Til belysning heraf vises følgende *bevægelser i byggeomkostningsindekset*:

august 1939	100
januar 1940	119
januar 1941	134
januar 1942	143
januar 1943	145
januar 1944	150
januar 1945	150
juli 1945	154
januar 1946	157
juli 1946	173
januar 1947	180
juli 1947	191
januar 1948	198
juli 1948	201
januar 1949	205
april 1949	209
maj 1949	209
juni 1949	207
juli 1949	207
august 1949	207
september 1949	207